

عنوان مقاله:

وظیفه گرایی یا غایت گرایی و وجه مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند متعالی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های نوین دینی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

محمد سربخشی - استادیار گروه فلسفه، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره

خلاصه مقاله:

یکی از سوالات اساسی در حوزه اخلاق وجه مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند متعالی است. رویکردهای فضیلت گرایانه، غایت گرایانه و وظیفه گرایانه سه رویکرد در توجیه ارزش های اخلاقی اند که کوشیده اند مراعات ارزش ها توسط خداوند متعالی را نیز توجیه کنند. فضیلت گرایان با تکیه بر صفات کمالیه الهی در صدد توجیه مراعات ارزش ها توسط خداوند برآمده اند. غایت گرایان هدفی خاص را منشا ارزش اخلاقی دانسته و سایر ارزش ها و الزامات اخلاقی را بر اساس آن تعیین نموده و مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند را بر اساس همین مبنا توجیه کرده اند. وظیفه گرایان نیز بایستی اصلی را معرفی و سایر بایدها و ارزش های اخلاقی را از آن استنتاج کرده و مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند را نیز یک نوع وظیفه اخلاقی برای حضرت حق تلقی نموده اند. مدعای این مقاله آن است که دیدگاه وظیفه گرایانه، نه تنها قادر به توجیه وجه مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند متعالی نیست، بلکه از اساس دیدگاه باطلی است. از طرفی دیدگاه فضیلت گرایانه و غایت گرایانه دیدگاه هایی نیستند که ماهیتا با هم تفاوت داشته و در مقابل هم باشند، بلکه این دو دیدگاه، در واقع دو منظر متفاوت به یک امر می باشند. از طرف سوم غایت گرایی دو تفسیر متفاوت دارد که تنها یک تفسیر آن می تواند وجه مراعات ارزش های اخلاقی توسط خداوند متعالی را روشن ساخته و معقول بودن آن را نشان دهد. مقاله حاضر با مقایسه این رویکردها به روش تحلیلی، به بررسی ادله صحت و سقم آنها پرداخته و می کوشد تبیین لازم برای مراعات احکام اخلاقی توسط خداوند متعالی، با رویکرد غایت گرایانه را ارائه دهد.

کلمات کلیدی:

وظیفه، غایت، وظیفه گرایی، غایت گرایی، ارزش اخلاقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1223836>

